740/06

Den 30. januar 2006 blev i sag nr. 66.510:

xxxx xxxxx xxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Boet efter forsikrede, der var omfattet af en heltidsulykkesforsikring i PFA Pension, klager over selskabets afvisning af at udbetale forsikringssummen efter et anmeldt ulykkestilfælde, hvor forsikrede omkom.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at det ikke findes godtgjort, at forsikrede er omkommet ved en ulykke i forsikringsbetingelsernes forstand. Endvidere har selskabet henvist til, at hændelsen under alle omstændigheder er undtaget fra forsikringens dækningsomfang, idet dødsfaldet skyldes selvforskyldt beruselse.

Det fremgår af sagen, at forsikredes ægtefælle den 12/5 2004 telefonisk informerede selskabet om, at forsikrede var afgået ved døden dagen forinden. Det blev aftalt, at ægtefællen skulle vende tilbage, såfremt det viste sig, at forsikrede var død ved en ulykke. Ved skrivelse af 17/5 2004 rettede ægtefællen på ny henvendelse til selskabet, idet det nu havde vist sig, at forsikrede var død ved en ulykke. Selskabet fremsendte herefter skadeanmeldelsesblanket til ægtefællen.

Den 26/7 2004 modtog selskabet skadeanmeldelsen i udfyldt stand bilagt uddybende redegørelse, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

"Vedr. Pkt. 3 Uheldet.

Ulykken og dødsfaldet fandt sted den 11.5.2004, en gang mellem 09.30-17.25, formentligt her hjemme … Hvorledes ulykken har fundet sted ved jeg ikke, da jeg ikke var hjemme på det tidspunkt, men det kan formentlig ikke udelukkes at min hustru har snublet og faldt.

Min hustru var i live da jeg gik hjemmefra ca. 06.15 om morgenen og var død da jeg kom hjem 17.25 samme dag. Hun har været hos sin tandlæge som aftalt kl. 09.00 og bagefter har hun handlet … på et eller andet tidspunkt. Da jeg kom hjem fandt jeg hende død, og alarmerede straks 112. Både ambulancefolkene og jeg vurderede, da de kom ca. 17.35, at hun havde vært død fra ca. 10.30-12.00, da hun var iskold og meget bleg. Jag henviser i øvrigt til Politirapporten og Obduktionserklæringen, når den foreligger.

Vedr. pkt. 10. Beskrivelse af uheldet.

Jeg henviser til ovennævnte og kan tilføje følgende:

Jeg ved ikke om ulykken fandt sted i hjemmet eller udenfor hjemmet, da jeg som sagt ikke var hjemme på det tidspunkt, men det var nok formentlig i hjemmet. Men hvor i hjemmet, og på hvilken måde ved hverken kriminalpolitiet eller jeg. Jeg har dog fået at vide at min hustru havde 2 brud på ryggens nedre del og at hun ligeledes havde 5 ribbensbrud, samt at dødsårsagen var indre blødninger, formentlig som følge heraf. Ifølge politiet kunne man ikke lugte spiritus af min hustru, men jeg formoder at Retsmedicinsk har foretaget fornødne prøver. Jeg har forstået at diverse kemiske analyser vistnok skulle foretages. Så langt, har jeg fået at vide fra Kriminalpolitiet …, at der alligevel ikke synes at være sket noget kriminelt."

Til brug for sagens behandling indhentede selskabet efterfølgende yderligere oplysninger, herunder den i sagen foreliggende politirapport.

Om afhøringen af forsikredes ægtefælle den 11/5 2004 fremgår bl.a. følgende af politiets afhøringsrapport:

"Afhørte, ægtefælle R.K., forklarede, at han kom hjem fra arbejde kl. 1725. Da hans kone, nu afdøde, ikke var i stueetagen, gik han op på 1. salen, hvor han fandt sin kone, der lå på sin seng i hendes soveværelse. Da afhørte konstaterede, at hans kone

var livløs, ringede han 112. Afhørte forsøgte ikke genoplivning, da han var noget chokeret. Ej heller flyttede han på nu afdøde.

Forespurgt omkring sygdomsbillede oplyste afhørte, at afdøde fik medicin for slidgigt, for underlivet samt for nerverne. Dog ingen medicin for livstruende sygdomme.
…
Afhørte forklarede endvidere, at han gik hjemmefra d.d. kl. 0630. Dette for at tage på arbejde. Der var på dette tidspunkt intet usædvanligt at mærke på nu afdøde.

Adspurgt hvorvidt afhørte havde haft telefonisk kontakt med afdøde i løbet af dagen, besvarede afhørte dette benægtende. Dog oplyste afhørte, at nu afdøde d.d. kl. 09.00 skulle til tandlæge, … Denne aftale blev overholdt, idet afhørte fandt regning fra tandlægen, hvor tandrensning og kontrol var foretaget. Afhørte mente, at afdøde efterfølgende havde handlet madvarer … Dette bekræftet af 'nye' madvarer, som afhørte var sikker på var købt d.d.

Afhørte oplyste, at afdøde var hjemmegående, hvilket hun havde været i 35 år.
…
[Afhørte] forklarede, at afdøde igennem årene havde indarbejdet et mønster for sin hverdag. Mønsteret bestod i at hun kl. ca. 0430 stod op, hvorefter hun hørte radio. ca. kl. 0930 handlede hun ind. Når hun kom hjem igen plejede hun at drikke et par genstande, fortrinsvis snaps. Ca kl. 10.30 lagde hun sig på sin seng for at hvile lidt. Efter en halv time stod hun op, spiste lidt frokost samt drak lidt mere, hvorefter hun ca. kl. 1230 sov i ca. 1½ time.

Afhørte oplyste endvidere, at der ved hans hjemkomst var helt ryddeligt i køkkenet, hvor der nomalvis ville være brugt frokosttallerken/glas samt bestik. Endvidere var der ej heller tomme spiritus/ølflasker, hvilket var helt usædvanligt. Afhørte kunne derfor konstatere, at afdøde formentlig ikke nåede at spise frokost samt indtage alkohol i dag.

Afhørte forklarede herefter uopfordret, at afdøde gentagne gange var kommet til skade grundet alkohol. Dette havde resulteret i adskillige hospitalsindlæggelser. Afdøde ville dog ikke erkende sit alkoholmisbrug, hvorfor … gentagne forsøg på alkoholafvænning var formålsløst."

Forsikredes ægtefælle blev på ny afhørt af politiet den 13/5 2004. Om denne afhøring er der i politirapporten bl.a. anført:

"Afhørte oplyste, at hun [forsikrede] var glad for at gå til tandlæge den dag og han var næsten sikker på, at hun ikke havde drukket den pågældende morgen. For afdøde var meget bevidst om ikke at vise udadtil, at hun havde et alkoholmisbrug.

…

Der er intet unormalt at bemærke i nogen af rummene, før han trådte ind i hendes [forsikredes] værelse.

Afhørte oplyste, at han mener alle dørene til de forskellige rum stod lidt på klem, ca. 15 cm.

Afhørte måtte åbne den halvåbne dør helt op ind til afdødes soveværelse. Afhørte bemærkede nu, sin afdøde kone. Hun lå pænt på ryggen oven på sin seng, som var redt og ovenpå dette en zebrastribet plaid, der fungerede som sengetæppe. Hun lå med hovedet i samme ende, som hvor hovedpuden lå.

Hun lå dog lidt nede i sengen. Højre øjet var næsten helt lukket og venstre øje var næsten lukket. Hun lignede en, som lå og sov. Begge arme lå parallelt oppe på kroppes langs denne. Underkroppen var drejet en lille smule ud ad. Højre underben hang lidt ud ad sengen (bøjet) og venstre ben var let bøjet og foden og ca. 20 cm var presset ud mellem sengen og bøjlen i fodenden. Højden mellem bøjlen og sengekanten var omkring 10 cm. Afhørte undrede sig over, hvordan hendes ben var kommet igennem denne.

Afhørte troede først hun sov og klappede hende med sin højre håndflade på hendes venstre kind et par gange. Der var ingen reaktion. Afhørte bemærkede nu, at hun var

meget bleg og observerede at hun ingen pulsslag havde i halsen og var nu klar over, at det var galt. Hun havde endvidere lidt blod på indersiden af underlæben.

Afhørte bemærkede, at hun var lidt blodrød/blå ved højre øre.

Afhørte bemærkede samtidigt, da han kom ind i rummet, at afdødes pung lå i sengen ved siden af hendes venstre ben. Pungen var lukket. Afhørtes briller lå udslået på gulvet ved fodenden af sengen.

Alt i rummet så normalt ud med undtagelse af en lille metalstige (3 trin), som afdøde havde til at stå på, når hun skulle tørre støv af på klædeskabet inde i soveværelset. Stigen var flyttet. Normalt stod den op ad radiatoren i rummet, men den var nu flyttet hen til klædeskabet. Afhørte fandt dette underligt, men tilføjede nu, at nu kom han i tvivl om, at det muligvis kunne være ham eller en ambulancefolkene, som efterfølgende havde flyttet på stigen for at kunne komme til med båren.

…

Afhørte gik … nedenunder og ud i køkkenet for at se om hun havde drukket. Han ledte i skabene, for normalt stod tomme flasker. Han mente, at ambulancefolkene ville spørge om dette. Afhørte fandt ingen tomme flasker overhovedet, men under køkkenbænken i et skab fandt han 2 fyldte alm. hof og 33 cl. Bacardi blandet med lime. Afhørte var 90-95 % sikker på at de ikke stod der dagen før. I dette skab stod der ofte også tomme flasker. Afdøde kunne ikke have spiritus i huset. Det hele blev drukket med det samme.

I køleskabet bemærkede han, at der var indkøbt aftensmad … Afhørte gik herefter ind i stuen, for at se om der var noget unormalt. Han bemærkede intet.

…

Afdøde havde været alkoholiker i ca. 15-20 år.

…

Som følge af hendes misbrug faldt hun jævnligt omkring i huset og var på et tidspunkt faldet ned af trappen og brækkede nakken, som hun efterfølgende blev opereret for.

Hun havde endvidere brækket flere ribben og kravebenet. Der er sygejournaler på det hele.

Hun har aldrig givet udtryk for selvmordstanker. Tværtimod."

Ægtefællen blev igen afhørt af politiet den 17/5 2004. Herom fremgår bl.a. følgende af politirapporten:

"Han forklarede, at hans hustru havde den vane, at hun satte sig på en køkkenbænk i køkkenet, hvor hun trak benene op under sig, og siddende her indtog hun spiritus og røg cigaretter.

En dag for ca. 1 år siden, var hustruen faldet ned af køkkenbænken, og i faldet havde hun revet komfuret omkuld, og var kommet i klemme under dette.

Dog ikke mere, end at hun selv var kommet fri ved egen kraft, og var gået op i seng.

…

Det havde været en aftale mellem afhørte og hustruen, at når hun 'følte sig mærkelig', som følge af spiritusindtagelse, da skulle hun gå op og lægge sig..

Afhørte havde den teori, at hustruen op til dødsfaldet kunne være faldet ned af køkkenbænken som tidligere, og have pådraget sig en skade, evt. have mistet bevidstheden. Herefter kan hustruen være tumlet omkring, og herved pådraget sig de sidste skader.

Der stod ingen flasker eller andet ved køkkenbænken da afhørte kom hjem, men i skraldespanden under vasken fandt han dagen efter dødsfaldet 4 tomme små snapsflasker (kyllinger), og det fik ham til at tænke på, om hustruen som vanligt havde siddet på køkkenbænken og indtaget disse."

Forsikredes tandlæge forklarede under politiets afhøring, at han i forbindelse med behandlingen af afdøde den 11/5 2004, kl. 9, ikke bemærkede spirituslugt eller øvrige tegn på påvirkethed.

Af politirapporten fremgår desuden, at lokale forretningsdrivende til politiet har oplyst, at de på dødsdagen solgte nogle få flasker Rød Ålborg, 10 cl. (”kyllinger”), til afdøde. Andre handlende i nærområdet har til politiets oplyst, at de den pågældende dag har registreret et mindre salg af små flasker snaps, men at de ikke er i stand til at oplyse, om flaskerne blev solgt til afdøde.

Det konkluderes i kriminalteknisk erklæring af 25/5 2004, at der ikke ved den kriminaltekniske undersøgelse blev fundet spor eller andet, som kan bidrage til at vise, hvor nu omkomne kunne have pådraget sig de omfattende skader.

Forsikredes veninde gennem mange år, U.N., forklarede under politiets afhøring den 27/5 2004, at hun var vidende om venindens drikkeri og om, at hun for nogle år siden var faldet i hjemmet og havde brækket halsen.

Af obduktionserklæringen fremgår:

"KONKLUSION:

Der er ved obduktionen af den efter det oplyste alkoholmisbrugende, 61-årige kvinde af tegn på vold påvist brud af den 12. brysthvirvel samt dennes torntap, brud af 8., 9., 10., 11. og 12 ribben på højre side og 8. 9. og 10. ribben på venstre side, brud af venstre nøgleben, blod i højre lungehule (1800 ml) og venstre lungehule (300 ml), sammenfald af højre lunge, blodudtrædning af bageste del af brystskillevæggen og blodudtrædninger på højre underarm, hagen og højre skulder.

Disse læsioner var alle friske og opstået ved moderat til svær stump vold i live. Om opståelsesmåden i øvrigt kan intet sikkert siges.

Af tegn på vold af ældre dato påvistes adskillige underhudsblødninger forskellige steder på kroppen, muligt såkaldte tumlelæsioner, samt arvæv efter tidligere brud af 8. og 9. ribben på højre side.

Af tegn på sygdom påvistes let fedtlever.

Som tegn på tidligere hospitalsbehandling påvistes en skrue i taphvirvlens tap.

Dødsårsagen må antages at være de påviste kvæstelser og deres følger."

I supplerende erklæring til retslægelig obduktion konkluderes følgende:

"Konklusion:

Ved den retskemiske undersøgelse påvistes en alkoholpromille på 2,40 i nu afdødes blod og på 2,8 i nu afdødes øjenvæske. Ved undersøgelse af medikamina påvistes beroligende og svagt smertestillende medicin i koncentrationer som lå indenfor behandlingsområdet.

…

Ved den neuropatologiske mikroskopiske undersøgelse påvistes ingen erkendelig nerveskade, selvom eventuel væskeophobning ikke kunne vurderes sikkert. På baggrund af dette findes det sandsynligt, at der ikke har været lammelse af benene, om end det dog ikke helt kan udelukkes.

Dødsårsagen må fortsat antages at være de påviste kvæstelser og disses følger, men det skal tilføjes at nu afdøde på dødstidspunktet var svært alkoholpåvirket."

På baggrund af supplerende undersøgelse foretaget i tilslutning til retslægelig obduktion fastlagde embedlægeinstitutionen fem forskellige dødsårsager (indre blødninger, blodansamling i lungehulen, flere ribbensbrud, alkoholforgiftning og alcoholismus chronica) og ændrede dødsmåden til ulykkestilfælde.

Efter sin gennemgang af de indhentede sagsakter afviste selskabet at udbetale dødsfaldssummen.

Forsikredes ægtefælle var utilfreds med selskabets afslag på forsikringsdækning, hvorfor han efterfølgende i flere skrivelser til selskabet anmodede om revurdering af afgørelsen. Henvendelserne til selskabet resulterede imidlertid ikke i ændring af det tidligere meddelte afslag på forsikringsdækning. Sagen blev derfor den 8/4 2005 indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Boet efter forsikrede påstår selskabet tilpligtet at anerkende, at forsikrede omkom ved et dækningsberettigende ulykkestilfælde. Til støtte herfor har boet bl.a. gjort gældende, at forsikrede må formodes at have indtaget alkoholen efter det tidspunkt, hvor hun pådrog sig kvæstelserne.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 29/4 2005 til nævnet bl.a. anført:

"• PFA Pension gør gældende, at der ikke er tale om en ulykke, da hændelsesforløbet er for usikkert oplyst til, at PFA Pension kan konstatere, hvorvidt ulykkesdefinitionen i vores forsikringsbetingelser er opfyldt.

• Såfremt Ankenævnet alligevel skulle finde, at der er tale om en dækningsberettiget ulykke, så gør PFA Pension gældende, at ulykkestilfældet ikke er dækket af forsikringen, da ulykkestilfældet skyldes den selvforskyldte beruselse, jf. forsikringsbetingelsernes § 2, stk. 4 …"

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**§ 2. Forsikringen dækker ikke:**

…

Stk. 4. Ulykkestilfælde, der skyldes forsæt, selvmordsforsøg, grov uagtsomhed eller selvforskyldt beruselse samt brug af medicin, narkotika eller lignende stoffer."

Nævnet udtaler:

Efter omfanget af afdødes kvæstelser finder nævnet, at forsikrede må antages at være omkommet under omstændigheder, der objektivt set må betegnes som et ulykkestilfælde.

Efter nævnets opfattelse er sandsynligheden for, at afdøde har fået kvæstelserne som følge af sin spiritusindtagelse, imidlertid så stor, at nævnet ikke finder at kunne kritisere selskabets afgørelse om ikke at udbetale erstatning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann